

Ekologické poľnohospodárstvo v krajinách s rôznymi tradíciami a kultúrou

Roky trvajúce intenzívna poľnohospodárska činnosť, spolu s používaním umelých hnojív a prípravkov na ochranu rastlín, prispeli nielen k zvýšeniu úrod, ale aj prehĺbeniu problémov v oblasti životného prostredia v dôsledku narušenia prirodzených ekologických systémov. A práve preto, že sa otázky životného prostredia stali vážnym problémom, do popredia sa dostala koncepcia “udržateľnej poľnohospodárskej produkcie”. Z hľadiska kvality potravín a ochrany ekologických systémov je jedným z najdôležitejších pilierov poľnohospodárstva ekologická výroba. V súčasnosti, pri šírení myšlienok ekologického poľnohospodárstva zohrávajú významnú úlohu rôzne medzinárodné organizácie, mimovládne a dobrovoľnícke organizácie, ktoré zároveň podporujú aj trh s ekologickými produktmi a ich predaj. Ich cieľom je zdokonaľiť udržateľné poľnohospodárstvo a zabezpečiť ochranu prírody.

V rámci partnerstva projektu LLP/LDV/Partnerships No. 13342 1013 The View of Different Angle on Organic Production Training [Rôzne uhly pohľadu na tréning v organickej produkcii] bola vykonaná SWOT analýza ekologického poľnohospodárstva vo všetkých partnerských krajinách. Analýza bola koordinovaná Adanským provinčným riaditeľstvom Ministerstva potravín, poľnohospodárstva a dobytky (Turecko) v spolupráci s Asociáciou organizácií ekologického poľnohospodárstva, pobočka Adana [Ecological Agriculture Organization Association Adana Branch] (Turecko), Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre (Slovensko), Slovinskou poľnohospodárskou a lesníckou komorou v Ljubljane [Chamber of Agriculture and Forestry of Slovenia] (Slovinsko) a Európskou akadémiou pre pohostinnosť vidieckych oblastí [European Academy for Rural Territories Hospitality] (Taliansko). Z výsledkov analýzy vyplynulo, že nie sú všetky postupy/politiky v súlade s právnymi predpismi o ekologickom poľnohospodárstve, aj napriek tomu, že niektoré z nich boli vytvorené politikmi, ako napr. certifikácia, akreditácia, dotácie atď. Okrem nedostatkov právnych predpisov a ich nestálosti, konkurencieschopnosť ekologického poľnohospodárstva bola nepriaznivo ovplyvnená rastúcimi výrobnými nákladmi, nedostatkami v marketingu a znižovaním kúpnej sily spotrebiteľov v dôsledku hospodárskej krízy.

Aj napriek všetkým tým slabým stránkam a hrozbám, záujem verejnosti o ekologickú poľnohospodársku výrobu narastá, ako dôsledok zvýšeného povedomia spotrebiteľov a záujmu producentov a konzumentov o ochranu prírodných zdrojov. Zároveň, všetky partnerské krajiny disponujú vhodnými príležitosťami na rozvoj ekologického poľnohospodárstva - bohatá biodiverzita, prírodné zdroje, Európsky akčný plán pre ekologickú výrobu, podpora pri vytváraní nových sietí a spolupráce v oblasti ekologického poľnohospodárstva.

SWOT analýza poukázala aj na to, že vzdelávanie a poradenstvo v oblasti ekologickej produkcie sú dôležitou a naliehavou potrebou pre budovanie povedomia výrobcov a spotrebiteľov na báze verejnej i politickej, ďalej že je potrebné neustále aktualizovať znalostné centrá/siete a vytvoriť novú marketingovú sieť, ktorá by zabezpečovala marketing vo všetkých fázach výrobného procesu, hneď od začiatku výroby.

Ünzile Söğüt, Ecological Agriculture Organization Association Adana Branch, Turecko
Monika Tóthová, Katedra ochrany rastlín, SPU v Nitre